

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 10/10/2024.

*****

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 50

Chúng ta là cư sĩ tại gia có nhiều việc chúng ta phải làm một cách uyển chuyển, hợp lý. Chúng ta mong mọi người phát tâm tu hành, đây là mong muốn chính đáng vì Phật pháp là chí cao vô thượng, giúp người hiện đời an vui, tương lai đến được cảnh lành nhưng chúng ta phải khéo léo dẫn dắt để mọi người đến với Phật pháp với tâm trạng hoan hỷ. Chúng ta thường áp đặt, cưỡng cầu muốn người khác ăn chay, niệm Phật. Hòa Thượng nói, chúng ta phải làm ra biểu pháp về sự tốt đẹp của việc ăn chay, sự thù thắng của niệm Phật, mọi người cảm nhận được thì họ sẽ sinh tâm ngưỡng mộ, tán thán và chắc chắn sẽ học hỏi.

Chúng ta ăn chay nhưng chúng ta vẫn nấu đồ mặn cho người nhà ăn, đó là chúng ta dùng phương tiện. Hòa Thượng nói, đây là chúng ta khai duyên chứ không phải là phạm giới. Chúng ta phải tránh làm tổn hại chúng sanh. Ngày nay, trong siêu thị có bán đầy đủ tất cả các loại đồ ăn. Ngày trước, Phật dạy hàng đệ tử ăn tam tịnh nhục, là không nghe giết, không thấy giết, không vì mình mà giết. Chúng ta nghe thấy người ta giết các con vật thì chúng ta không được ăn, nếu chúng ta vẫn ăn thì chúng ta đã phạm, làm thương tổn tâm từ bi của chúng ta.

Có nhiều người cho rằng ăn ngũ tân là không thanh tịnh, là phạm giới, họ chấp chặt rằng không được ăn hành, tỏi, cho rằng hành tỏi là không thanh tịnh. Có người hỏi Hòa Thượng, lấy hành tỏi làm nguyên liệu chế biến món ăn được không. Hòa Thượng nói: *“Chúng ta cho người nhà ăn vài miếng tỏi tốt hơn là cho họ ăn vài miếng thịt”*. Chúng ta dùng tỏi làm nguyên liệu chế biến thức ăn cũng không có hệ lụy gì. Người xuất gia không nên ăn ngũ vị tân vì người xuất gia không có gia đình. Nhà Phật quy định người xuất gia không được có ý niệm dâm dục, người tại gia không được tà dâm. Ngũ tân sẽ làm tính khí chúng ta nóng nảy hơn, dễ sinh dục vọng, những thứ khiến chúng ta dễ sinh khởi dục vọng thì chúng ta không nên ăn, nhưng nếu chúng ta cần dùng để chế biến thức ăn cho người nhà thì không sao cả.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Con đã thọ giới không nói dối nhưng trong lúc bắt đắc dĩ, con vì phương tiện mà nói dối như vậy có phạm giới không? Thí dụ, con đến Singapore là để nghe Sư phụ giảng Kinh nhưng con không dám nói với người nhà như vậy mà con chỉ nói là con đi du lịch, như vậy có phạm vào tội nói dối không?”*.

Hòa Thượng nói: “**Bạn vốn dĩ là đi du lịch mà, đây là bạn không vọng ngữ, bạn nghe Kinh chỉ là thuận tiện đã đến đây thì đến nghe mà thôi, hơn nữa, lời nói của bạn không tạo thành sự tổn hại cho người khác. Nếu bạn nói dối lừa gạt người khác, khiến cho người khác bị tổn thương, bị hại vậy thì bạn có tội. Nếu lời nói không thật nhưng khiến người khác có lợi ích thì không tạo tội**”.

Mọi người đến Singapore đều đi tham quan các nơi, nghe Kinh chỉ là một phần trong chuyến đi. Nếu chúng ta đến Singapore nghe Hòa Thượng giảng mà người nhà không ủng hộ, họ nói những lời tùy tiện thì chúng ta đã khiến người nhà ác khẩu. Chúng ta phải hết sức khéo léo, nếu người nhà chưa tin, chưa hiểu Phật pháp thì chúng ta nên nói tránh. Trong giới luật có khai, giá, trì, phạm. Giá là chúng ta biết rõ những gì Đức Phật ngăn cấm. Khai là khai mở, khai duyên, có những trường hợp ngoại lệ, chúng ta làm cũng không mắc tội. Trì là phải gìn giữ, không được phạm. Thí dụ, sát sinh là không có khai duyên, chúng ta làm là phạm; trộm cắp không có khai duyên, chúng ta làm là phạm.

Trong “**Kinh Hiền Ngụ**” có kể câu chuyện, Thích Ca Mâu Ni Phật trong đời quá khứ là một người đi buôn, trong đoàn đi buôn đó có một người muốn giết tất cả những người khác để chiếm đoạt tài sản. Tiền thân của Thích Ca Mâu Ni Phật biết dã tâm của người này nên đã giết người đó. Do vậy, thứ nhất là 500 người lái buôn kia không bị giết, thứ hai là người có dã tâm đó không phạm phải tội ác đã giết 500 người, thế nhưng Ngài vẫn phải nhận nhân quả, nợ mạng phải trả mạng. Mỗi lần chúng ta chết đi thì chúng ta vô cùng đau khổ nhưng các Bồ Tát xả thân, thọ thân dễ dàng, đến và đi như thay một bộ đồ. Chúng ta nói dối mà không làm tổn hại người thì đó là khai duyên.

Có người hỏi Hòa Thượng: “**Thưa Hoà Thượng, ăn tam tịnh nhục thì có tội, ăn trứng và ăn tam tịnh nhục thì việc nào có tội hơn?**”.

Hòa Thượng nói: “**Hai thứ này đều như nhau, ở nước ngoài, trứng không có trống, không có sinh mạng, thế nhưng trứng ở đất nước chúng ta thì không bảo đảm, đa phần trứng đều có trống**”. Gà được nuôi ở bên ngoài đều có giao phối giữa trống và mái cho nên phần nhiều trứng đều có sinh mạng. Nhiều người ăn chay nhưng vẫn ăn trứng. Tôi không ăn được trứng vì tôi cảm thấy trứng có vị tanh.

Chúng ta ăn tam tịnh nhục thì đó cũng là chúng ta ăn sinh mạng của chúng sanh. Pháp tam tịnh nhục là Phật bắt đấng dạy người để giúp người giảm bớt sát sinh, là pháp phương tiện để người đừng giết hại. Hòa Thượng nói: “**Phật dạy chúng ta ăn tam tịnh nhục là cho phép chúng ta ăn thịt, đây là Ngài bắt đấng để dạy cho những người còn ăn thịt, chưa thể ăn chay**”. Chúng ta học Phật pháp, chúng ta phải hiểu được tinh thần của nhà Phật, điều gì là phương tiện, điều gì là cứu cánh.

Trên Kinh Đại Thừa, Phật nói: **“*Vì chúng sanh không thể tiếp nhận pháp Nhất Thừa nên ta đành phải nói pháp Nhị Thừa và Tam Thừa. Nếu chúng sanh đều có thể tiếp nhận pháp Nhất Thừa thì ta sẽ chỉ nói pháp Nhất Thừa*”**. Vì nếu chúng sanh tiếp nhận được pháp thẳng đến thành Phật thì Phật sẽ chỉ nói pháp Nhất Thừa. Chúng sanh không thể tiếp nhận được pháp thẳng đến thành Phật nên Ngài phải nói để chúng sanh biết những việc nào có thể tu phước, có thể giúp chúng sanh sinh về cõi Nhân Thiên. Chúng sanh trì ngũ giới, tu thập thiện, bố thí tiền tài, bố thí pháp, bố thí vô úy để có phước báu, để được sinh về cõi Người, cõi Trời. Nếu người có phước thì có thể được làm người có tiền tài, địa vị.

Có những người thích tu pháp Tiểu Thừa, họ chỉ muốn được giải thoát, không thích độ sanh, khi họ chứng được Nhị Quả, Tam Quả, Tứ Quả, đạt đến quả vị A La Hán, Thanh Văn, Duyên Giác thì họ liền rời khỏi thế gian, không ở lại để giúp đỡ chúng sanh. Trong thế giới Ta Bà cũng có những bậc Thánh Nhân nhưng khi họ vừa chứng quả Thánh thì họ liền rời khỏi thế giới chúng ta, do vậy trong thời Mạt pháp này, người phát được tâm độ chúng sanh thì đó là bậc Đại Bồ Tát. Trên Kinh nói, một ngày tu hành ở thế giới Ta Bà bằng cả trăm năm tu hành ở thế giới Cực Lạc. Đó là vì chúng ta tu hành ở thế giới Ta Bà sẽ có rất nhiều chướng ngại, khó khăn. Chúng ta phát tâm giúp người thì công đức, phước báu của chúng ta không hề nhỏ! Bồ Tát ở thế giới Tây Phương Cực Lạc xung quanh đều là các Đại Bồ Tát như Bồ Tát Phổ Hiền, Quan Âm Bồ Tát, Bồ Tát Đại Thế Chí. Thế giới Tây Phương Cực Lạc rất đặc biệt, chúng ta ở cõi thấp nhất ở thế giới Tây Phương Cực Lạc thì chúng ta vẫn gặp, vẫn có thể thưa hỏi các vị Bồ Tát. Ở thế giới Ta Bà, chúng ta không có ai để thưa hỏi. Nơi đây tu hành đã khó, phát tâm độ sanh, giúp ích người khác lại càng khó hơn, công đức phước báu không hề nhỏ. Chúng ta tổ chức những lớp kỹ năng sống cho các con vào Chủ nhật, những người phát tâm đi làm việc đó không nhiều vì đây là việc khó làm, ngày Chủ nhật, mọi người thường muốn được nghỉ ngơi, đi chơi.

Có người hỏi Hòa Thượng: **“*Thưa Hoà Thượng, trên lương thực và rau có sâu vậy thì phải xử lý như thế nào?*”**. Hiện tại, chúng ta trồng rất nhiều rau sạch nên chúng ta cũng gặp phải những điều này. Chúng ta không trực tiếp giết và tuyệt đối không dùng nông dược để giết hại sâu bọ. Ngày nay, mọi người thường dùng nông dược, thuốc kích thích khi trồng rau do vậy chúng ta nên cẩn trọng khi mua rau bên ngoài. Tháng vừa qua, mưa gió diễn ra khắp nơi, người nông dân rất khó để trồng được rau, do xuất hiện nhiều sâu bệnh nên mọi người phải xịt thuốc rất nhiều, những người sống ở xung quanh đây nói: **“*Tuyệt đối không được ăn rau vì mọi người xịt quá nhiều thuốc!*”**. Nếu chúng ta mua rau bên ngoài chúng ta nên ngâm bằng các loại nước khử độc như nước kiềm, baking soda... Năm nay chúng ta đã xây dựng thêm được 3 vườn rau, chúng ta tích cực trồng rau tặng mọi người, đây là việc vô cùng cần thiết. Năm trước, thành phố Đà Nẵng bị ảnh hưởng nặng nề bởi mưa bão nhưng vườn rau của chúng ta không hề bị ảnh hưởng mà vẫn phát triển xanh tốt.

Hòa Thượng nói: **“Nếu trên rau có sâu thì chúng ta rất dễ dàng xử lý, chúng ta mang lá rau có sâu đi chỗ khác là được nhưng phương pháp xử lý triệt để nhất chính là chúng ta nuôi dưỡng tâm từ bi của chính mình, tâm địa từ bi, lương thiện thì những sâu bệnh này sẽ không đến tổn hại chúng ta. Lần này, tôi ở Cổ Tấn có được chứng minh, trên núi có trồng rau, ban đầu có rất nhiều sâu trùng, người trồng rau và người chủ đều rất từ bi không làm tổn hại đến sâu trùng, sâu trùng ăn còn dư thì mọi người mới cắt rau ăn. Sâu trùng cũng là sinh mạng chúng chẳng qua là muốn tìm thức ăn mà thôi. Chúng ta trồng rau cúng dường những chúng sanh này thì những chúng sanh này cũng hiểu được tâm người”**”.

Cổ Tấn là sơn trang ở Malaysia của ông Lý Kim Hữu, diện tích ở đây là hơn 10.000 mẫu. Hòa Thượng nói, chúng ta phải nuôi dưỡng tâm từ bi không giết hại chúng sanh. Chúng ta rất cần trọng khi chăm sóc các vườn rau, khi các vườn rau nhiễm sâu bệnh thì chúng ta đóng giàn, không trồng nữa, sau khoảng nửa tháng, khi hết sâu trùng thì chúng ta mới trồng tiếp. Chúng ta xây dựng những vườn rau nhỏ, khi cần thiết thì chúng ta nên dừng lại.

Hòa Thượng nói: **“Khi chúng ta không có tâm tổn hại sâu trùng thì chúng cũng sẽ không đến làm phiền chúng ta. Điều quan trọng là mỗi ngày chúng ta phải niệm Phật, tu trì, đem công đức này hồi hướng cho chúng”**. Ban đầu, trong nhà Tổ Sư Ấn Quang cũng nhiều sâu trùng như muỗi, mối, gián, sau đó, những loài sâu trùng này kính trọng Ngài nên chúng không đến quấy nhiễu nữa. Điều quan trọng nhất là chúng ta nuôi dưỡng tâm từ bi, khi chúng ta có tâm từ bi thì chúng ta sẽ cảm hóa được những loài chúng sanh nhỏ nhất. Công phu chúng ta chưa đủ, chúng ta chưa có tâm từ bi lớn nên chúng ta không thể cảm động được chúng sanh. Các bậc tu hành có công phu thì những loài sâu trùng nhỏ sẽ không đến gây phiền phức.

Có người hỏi Hòa Thượng: **“Thưa Hoà Thượng, người sau khi chết, tro cốt rải xuống biển như vậy thì có tốt không?”**”.

Hòa Thượng nói: **“Trên Kinh Phật nói: “Phàm sở hữu tướng giai thị hư vọng, nhất thiết hữu vi pháp như mộng huyễn bào ảnh”. Mọi sự, mọi vật trên thế gian là hư vọng vậy thì chúng ta xử lý như thế nào cũng đều tốt, chỉ cần chính mình và mọi người hoan hỷ”**. Những thứ có tướng đều là hư vọng, là không thật, chúng ta xử lý như thế nào cũng đều tốt. Mọi thứ trên đời đều như giấc mộng, như bọt nước, như sấm chớp. Chúng ta rải tro cốt ở đâu thì cũng tốt, chúng ta rải tro cốt vào gốc cây thì giúp cây có dinh dưỡng. Ở Ấn Độ, có vùng khi có người mất thì mọi người làm bè để thả xác trôi sông nếu chúng ta làm việc này ở nước ta thì đó là phạm pháp.

Hòa Thượng nói: **“Việc này chúng ta không cần phải phân biệt, chấp trước”**. Nếu chúng ta phân biệt, chấp trước thì người mất sẽ gặp chướng ngại rất lớn. Nếu người mất có chấp trước, người khác làm không đúng ý họ thì họ sẽ phiền não. Ngày trước, tôi đến nhà một bà lão mới mất, bà có rất nhiều quần áo, có những bộ đồ chưa

từng mặc. Tôi nói, người nhà nên chọn những bộ tốtliệm cho mẹ, còn những bộ quần áo còn lại thì mang tặng. Hai người con gái của bà liền nói: “*Mẹ con chưa từng cho ai thứ gì cho nên tất cả đều phải chôn theo Mẹ!*”. Tôi nói, họ có thể tung hai đồng tiền để xin phép Mẹ, nếu những bộ quần áo đó có thể cho người thì rất nhiều người có được lợi ích. Nhưng sau đó, hai chị em gieo đồng xu hai lần đều không được. Đây là do người mất quá chấp trước.

Nếu chúng ta còn chấp trước, mong muốn điều gì thì chúng ta nên xả. Chúng ta nên có quan điểm, khi chúng ta mất, mọi người làm thế nào cũng được, mọi người vui là được. Có người chấp trước là khi họ mất, con cháu đừng thiêu họ vì họ rất sợ nóng. Khi xe chở xác họ qua cầu để mang đi thiêu thì chiếc xe bị tắt máy, nhưng sau đó, mọi người vẫn xuống khiêng quan tài để mang đi thiêu. Những linh hồn chấp trước như vậy thì khi bị thiêu, họ sẽ cảm thấy rất đau đớn.

Chúng ta không nên tạo cho mình sự vướng bận và khiến người vướng bận. Khi chúng ta mất, thân chúng ta như khúc gỗ, chúng ta không còn biết nóng lạnh. Có người khi ngủ, mọi người khiêng họ xuống nằm ở dưới đất họ cũng không biết. Chúng ta không chấp trước, vướng mắc, tùy duyên, không có điều kiện thì chúng ta và người ở lại đều tự tại. Có người muốn, sau khi mất thì 7 ngày sau mới đem chôn, điều này cũng không cần thiết, chúng ta nên tùy con cháu quyết định. Hòa Thượng nói: “***Chính mình và mọi người đều hoan hỷ là được!***”. Chúng ta không nên có điều kiện gì với người thân. Nếu chúng ta có ước nguyện lợi ích cộng đồng, lợi ích xã hội, thí dụ chúng ta muốn xây trường thì chúng ta có thể viết di chúc lại cho con cháu, để con cháu đời sau cố gắng thực hiện.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!